

Revolutia Franceza

La sfarsitul secolului al XVIII-lea vechiul regim din Franta a intrat intr-o criza profunda. Societatea vechiului regim se caracteriza prin impartirea in cele trei stari sociale:

- Starea I- Clerul;
- Starea II- Nobilimea;

Aceste stari privilegiate erau scutite de la plata impozitelor, ai caror reprezentanti ocupau functii importante in stat si armata.

- Starea III - Orasenimea si Burghezimea care dorea un rol mai important in conducerea statului pentru a-si promova propriile interese dupa modelul oferit de Anglia.

Nemulțumirea taranimii si a lucratorilor salariati fata de conditiile de viata precara, de creste a preturilor si de mentinerea unor obligatii feudale, reprezinta o alta cauza a revolutiei franceze. La toate acestea s-a adaugat si o criza financiara acuta, incat statul francez era in pragul falimentului.

Pentru a scoate tara din impas regele Ludovic al XVI- lea (1774- 1799) a convocat la 5 Mai, 1789 Adunarea Starilor Generale. Regele considera ca rolul Adunarii era de a fixa impozitele fara a pune in discutie prerogativele regale. In fata acestei atitudini reprezentantii starii a III-a se constituie, la 17 Ianuarie 1789 intr-o Adunare Nationala.

Deoarece regele ameninta cu dizolvarea Adunarii Nationale, populatia Parisului a cucerit si demolat fortareata Bastilia la 14 Iulie 1789. La 4 august 1789 Adunarea Nationala a decretat abolirea privilegiilor feudale iar la 26 august a adoptat "Declaratia Drepturilor omului si ale cetateanului".

Organizarea Frantei moderne a fost desavarsita prin Constitutia din septembrie 1791 care impunea suveranitatea natiunii si principiul separarii in stat din aceasta rezulta monarhia constitutionala.

-Revolutia Radicala-

Declansarea revolutiei a trezit interesul oamenilor pentru dezbaterile politice. Acestea aveau loc in cluburi, dintre cele mai importante erau: "Clubul iacobinilor - radical" si "Clubul girondinilor - moderati". Prin declaratia de razboi adresata Austriei la 20. aprilie. 1792 a izbucnit conflictul cu monarhii feudali europeni, care vedeau in revolutia franceza un pericol pentru propria stapanire absoluta. Armatele austrice si prusace au invadat teritoriul Frantei, acesata fiind salvata de invazia straina in urma victoriei de la Valmy din 20. septembrie. 1792.

Ludovic al XVI-lea a tradat intrucat dorea sa-si recapete puterea stirbita prin constitutia din 1791. Drept urmare a fost suspendat din functiile sale, judecat si condamnat la moarte de Conventia Nationala, Franta fiind proclamata republica la 21. septembrie. 1792. Situatia Frantei revolutionara ramanea in continuare dificila deoarece:

- intreaga Europa s-a coalizat impotriva Frantei dupa executarea regelui (1793);
- s-a declansat o revolta taraneasca anterevolutionara in regiunea Vandee.

- s-a acutizat criza economica.

In aceste conditii girondinii - moderati, au fost inlaturati de la putere instaurandu-se guvernarea iacobina (1793- 1794) care:

- a impus teroarea revolutionara;
- a decretat mobilizarea generala;
- a impus calendarul republican si sistemul metric;
- a desfiintat sclavia in colonii;
- a inlocuit religia crestina cu cultul "Ratiunii si cel al Fiintei Supreme";

In vara anului 1794 iacobinii au fost inlaturati de la putere, in Franta instaurandu-se Directoratul (1795- 1799) care:

- a restrans, prin Constitutia anului trei drepturile categoriilor sociale sarace;
- a stabilit ca putere executivaa sa fie detinuta de Consiliul Directorilor alcatuit din cinci membri;
- a obtinut pe plan extern succese militare in Italia (1796- 1797) si Egipt 1798;

Deteriorandu-se situatia economica a tarii, Napoleon Bonaparte, generalul victorios in Italia si Egipt.